

Strategi for barn og unge i Norden

Strategi for barn og unge i Norden

ANP 2010:709

© Nordisk ministerråd, København 2010

ISBN 978-92-893-2011-5

Layout: Jette Koefoed

Fotos: ImageSelect

Opplag: 300

Trykk: Scanprint A/S, Danmark

Trykt på miljøvennlig papir som oppfyller kravene i den nordiske miljøsvanemerkeordning.

Publikasjonen kan bestilles på www.norden.org/order.

Flere publikasjoner på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeidet er en av verdens mest omfattende regionale samarbeidsformer. Samarbeidet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områdene Færøyene, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbeidet er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en viktig medspiller i det europeiske og internasjonale samarbeid. Det nordiske fellesskap arbeider for et sterkt Norden i et sterkt Europa.

Det nordiske samarbeidet ønsker å styrke nordiske og regionale interesser og verdier i en global omverden. Felles verdier landene imellom er med på å styrke Nordens posisjon som en av verdens mest innovative og konkurransekraftige regioner.

Nordisk ministerråd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Faks (+45) 3396 0202

Nordisk råd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Telefon (+45) 3396 0400
Faks (+45) 3311 1870

www.norden.org

Strategi for barn og unge i Norden

Visjon

Prioriterte områder

Ansvarsfordeling og oppfølging

Strategi for barn og unge i Norden

Visjon

Norden skal være verdens beste sted for barn og unge.

Barn og unge er en prioritert målgruppe i Nordisk ministerråd. Dette strategidokumentet danner grunnlaget for ministerrådets innsatser på tvers av samarbeidsområdene.

Barn og unge er fundamentet for den globale utviklingen og skal derfor også i størst mulig omfang tas i betraktning i ministerrådets globaliseringsstrategi innenfor alle samarbeidsområdene.

Barn og unge har lenge vært et viktig politisk område i de nordiske landene og selvstyreområdene. Arbeidet er basert på felles grunnleggende verdier som rettferdighet, likhet, demokrati, åpenhet og engasjement. Gjennom et fortsatt nært samarbeid mellom

de nordiske landene på barne- og ungdomsområdet kan man oppnå mer enn landene kan oppnå hver for seg. Gruppen barn og unge omfatter alle i alderen 0–25 år, men aldersspekteret varierer i forskjellige sammenhenger.

Det overordnede målet for det barne- og ungdomspolitiske samarbeidet i Norden

Målet for arbeidet med barn og unge i Nordisk ministerråd er å skape gode levekår for barn og unge og styrke deres muligheter for innflytelse. Alle barn og unges rett til gode levevilkår og innflytelse skal fremmes på like vilkår, uavhengig av kjønn, etnisk, kulturell eller sosioøkonomisk bakgrunn, alder, bosted, seksuell legning og funksjonsnedsettelse.

Arbeidet skal ta utgangspunkt i et rettighetsperspektiv, og det innebærer at

- Barn og unges menneskerettigheter skal beskyttes og fremmes. Arbeidet som er rettet mot barn og unge under 18 år, skal ta utgangspunkt i FNs konvensjon om barns rettigheter.
- Barn og unge har rett til utdanning, sosial og økonomisk trygghet, god helse og muligheter for utvikling.
- Barn og unge skal være med og påvirke sine egne liv, nærmiljøet og samfunnsutviklingen generelt.
- Barn og unge har det bra, en forutsetning for en framtidig bærekraftig utvikling i Norden.

Prioriterte områder

Størstedelen av samarbeidsområdene i Nordisk ministerråd har innflytelse på barn og unges situasjon, og alle arbeidsområdene i Nordisk ministerråd skal ha et integrert barne- og ungdomsperspektiv i sitt arbeid. I løpet av de kommende årene skal de følgende spørsmålene imidlertid ha særlig prioritet i det nordiske samarbeidet:

Matvareområdet: Fremme bedre matvaner og livskvalitet blant barn og unge ved å fokusere mer på sunn matkultur og mulighetene for fysisk aktivitet på landet, i skogen og byen.

Miljøområdet: Et samarbeid som skaper en merverdi gjennom utveksling av erfaringer blant barn og unge i de nordiske landene, og som styrker deres bevissthet om verdien av naturen og naturens ressurser. Miljøområdet skal inkludere globale utfordringer, spesielt hvordan kampen mot klimaendringene kommer til å prege samfunnet vårt i framtiden, og hvordan forbruk og livsstil har en avgjørende betydning for miljøets tilstand.

Primærnæringene: Det fokuseres på å rekruttere ungdom til primærnæringene også sett i forhold til bygde- og kystutviklingen i Norden.

Kulturområdet: Gi barn og unge bedre muligheter til å delta aktivt på kulturområdet og skape sine egne kulturuttrykk, sikre at barn og unge får bedre tilgang til kvalitetspreget nordisk innhold i digitale medier som for eksempel dataspill, sikre at barn og unges mediekompetanse tilsvarer bruksmulighetene, og styrke de nordiske hus og institutters innsats for å formidle og stimulere barne- og ungdomskulturen.

Som ledd i globaliseringsstrategien prioriteres en styrket innsats for samarbeid mellom kultur og skole med et internasjonalt perspektiv.

Helse- og sosialområdet: Fremme sunnhet og trivsel blant barn og unge i Norden og nærområdene. Det legges vekt på helsefremmende arbeid og samhold, herunder innsatser som skal fremme et sunt kosthold, fysisk aktivitet, psykisk helse og livskvalitet. Det gjøres en særlig innsats for å hindre marginalisering av og å skape best mulige vilkår for barn og unge i risikogrupper, slik at disse kan oppnå samme muligheter for utvikling, sunnhet og livskvalitet som sine jevnaldrende.

Likestillingsområdet: Likestilling i det nordiske samarbeidet handler om grunnleggende verdier som respekt, likeverd, forståelse, livskvalitet, identitet og tilgjengelighet.

Utdanningsområdet: Unges mulighet for å få en god utdanning. Fremme utvikling av og forskning på et kvalitetsbasert utdanningssystem på både grunnskolenivå og høyere nivå for å styrke Nordens posisjon som en foregangsregion for utvikling av menneskelige ressurser. Kvalitetsutvikling og kvalitetsvurdering danner grunnlaget for flere aktiviteter og prosjekter. Et av disse prosjektene er globaliseringsprosjektet "En god opplæring for unge og voksne", der en overordnet målsetning er å få flere ungdommer enn i dag til å fullføre en utdanning etter grunnskolen.

Samarbeid med nærområdet: Nordisk ministerråd skal arbeide for å styrke barn og unges stilling i nærområdet, framfor alt gjennom jevnbyrdig samarbeid med partnere i Nordvest-Russland og de baltiske landene. Tilgang til vidtsynt læring med utgangspunkt i et demokratisk verdisett utgjør en integrert del av denne målsetningen.

Nordisk barne- og ungdomskomite, NORDBUK:

Unge egen organisering og unges nordiske samarbeid, nye metoder for å trekke inn unge i demokratiske prosesser, mangfold, menneskerettigheter, internasjonalt barne- og ungdomspolitisk samarbeid og forskning på barn og unge.

Ansvarsfordeling og oppfølging

Et felles ansvar

En generell politikk med hensyn til barne- og ungdomsperspektivet medfører at alle tiltak innen de prioriterte områdene i Nordisk ministerråd får ansvar for å integrere barn og ungdom i sine aktiviteter. Ministerrådet har ansvar for at dette politiske fokusområdet gir synlige resultater i det nordiske samarbeidet.

MR-SAM

Samarbeidsministrene, MR-SAM, og herunder den nordiske samarbeidskomiteen, har det overordnede ansvaret for å koordinere det nordiske samarbeidet på barne- og

ungdomsområdet. Ansvaret for det konkrete faginnholdet ligger hos de respektive fagministerrådene.

De prioriterte fagministerrådene

Nordisk ministerråd har ansvaret for å implementere strategiens overordnede mål og for å integrere et barne- og ungdomsperspektiv i de relevante handlingsplanene. Nordisk ministerråd skal analysere hvordan ulike beslutninger og tiltak påvirker situasjonen for barn og unge, og utforme målbare målsetninger i forhold til strategiens mål og utgangspunkter.

Den nordiske barne- og ungdomskomiteen (NORDBUK)

NORDBUK er Nordisk ministerråds rådgivende og koordinerende organ i nordiske og internasjonale barne- og ungdomspolitiske spørsmål. NORDBUKs virksomhet tar utgangspunkt i strategidokumentet, handlingsplanen for NORDBUK og formannskapetets prioriteringer. I NORDBUKs virksomhet inngår dessuten et ansvar for å koordinere og følge opp strategidokumentet, noe som også framgår av NORDBUKs handlingsplan.

En samlet rapport legges fram for MR-SAM hvert år. Rapporten behandles først av NORDBUK, som har ansvaret for å vurdere innsatsen og for å foreslå endringer for MR-SAM.

Denne strategien ble vedtatt av de nordiske samarbeidsministrene på deres møte i København 3. desember 2009.

Strategi for barn og unge i Norden

norden

Nordisk ministerråd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

ANP 2010:709
ISBN 978-92-893-2011-5

